

Autentiškas vertimas
Vyriausybės kanceliarijos
Administravimo departamentas
2022 09 09

Vyriausybės posėdžių
organizavimo skyrius
Vyriausioji specialistė
V. Butkėvičienė

Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konstitucija

Preambulė

kadangi visuotinė ir ilgalaikė taika gali įsivyrėti tik jei ji yra grindžiama socialiniu teisingumu;

ir kadangi egzistuoja darbo sąlygos, susijusios su tokia daugelio žmonių patiriama neteisybe, sunkumais ir nepritekliais, kurių sukelti neramumai gali būti tokie dideli, kad kiltų grėsmė taikai ir darnai pasaulyje; ir būtina skubiai pagerinti šias sąlygas, kaip antai, sureguliuoti darbo valandas, įskaitant maksimalios darbo dienos ir darbo savaitės trukmės nustatymą, sureguliuoti darbo pasiūlą, vykdyti nedarbo prevenciją, garantuoti tinkamą pragyvenimą užtikrinantį darbo užmokestį, darbuotojo apsaugą nuo susirgimų, ligų ir sužalojimų, sukeltų jo atliekamo darbo, vaikų, jaunų asmenų ir moterų apsaugą, aprūpinimą senatvėje ir sužalojimo atveju, ne savo šalyse dirbančių darbuotojų interesų apsaugą, vienodo užmokesčio už vienodos vertės darbą principo pripažinimą, asociacijų laisvės principo pripažinimą, profesinio ir techninio išsilavinimo organizavimą ir kitas priemones;

taip pat kadangi bet kurios valstybės negebėjimas užtikrinti humanišku darbo sąlygų trukdo kitoms valstybėms, kurios siekia tokias sąlygas gerinti savo šalyse;

Aukštosios Susitariančiosios Šalys, vedamos teisingumo ir žmogiškumo jausmų bei siekio užtikrinti nuolatinę taiką pasaulyje, taip pat siekdamos šioje preambulėje nustatytų tikslų, susitaria dėl šios Tarptautinės darbo organizacijos Konstitucijos:

I skyrius

Organizacija

1 straipsnis

ĮSTEIGIMAS

1. Šia Konstitucija įsteigiama nuolatinė organizacija skatinti tikslams, nustatytiems šios Konstitucijos preambulėje ir 1944 m. gegužės 10 d. Filadelfijoje priimtoje Deklaracijoje dėl Tarptautinės darbo organizacijos siekių ir tikslų, kurios tekstas pridedamas prie šios Konstitucijos.

NARYSTĖ

2. Tarptautinės darbo organizacijos narės yra valstybės, kurios buvo Organizacijos narės 1945 m. lapkričio 1 d., ir kitos valstybės, kurios gali tapti narėmis vadovaujantis šio straipsnio 3 ir 4 dalių nuostatomis.

3. Bet kuri Jungtinių Tautų narė steigėja ir bet kuri valstybė, priimta į Jungtinių Tautų nares Generalinės Asamblėjos sprendimu pagal Chartijos nuostatas, gali tapti Tarptautinės darbo organizacijos nare, pranešdama Tarptautinio darbo biuro generaliniam direktoriui apie oficialų įsipareigojimą laikytis Tarptautinės darbo organizacijos Konstitucijoje nustatytų įsipareigojimų.

4. Tarptautinės darbo organizacijos Generalinė konferencija taip pat gali priimti į Organizaciją nares, jei už jas balsuoja du trečdaliai sesijoje dalyvaujančių delegatų, įskaitant du trečdalius esančių ir balsuojančių vyriausybės delegatų. Narystė Organizacijoje įsigalioja, kai naujos narės vyriausybė praneša Tarptautinio darbo biuro generaliniam direktoriui apie savo sprendimą oficialiai priimti Organizacijos Konstitucijoje nustatytus įsipareigojimus.

IŠSTOJIMAS

5. Nė viena Tarptautinės darbo organizacijos narė negali išstoti iš Organizacijos nepranešusi apie ketinimą tai padaryti Tarptautinio darbo biuro generaliniam direktoriui. Toks pranešimas įsigalioja praėjus dvejiems metams nuo tos dienos, kurią jį gauna generalinis direktorius, su sąlyga, kad narė tuo metu įvykdė visus su jos naryste susijusius finansinius įsipareigojimus. Kai narė ratifikuoja bet kurią tarptautinę darbo konvenciją, toks išstojimas neturi įtakos jokių iš jos kylančių ar su ja susijusių įsipareigojimų tolesniam galiojimui toje konvencijoje nustatytą laikotarpį.

SUGRAŽINIMAS Į ORGANIZACIJOS NARES

6. Bet kuriai valstybei nustojus būti Organizacijos nare, jos sugražinimą į Organizacijos nares reglamentuoja atitinkamai šio straipsnio 3 arba 4 dalies nuostatos.

2 straipsnis

VALDYMO ORGANAI

1. Nuolatinę Organizaciją sudaro:

- a) narių atstovų Generalinė konferencija;
- c) Valdymo taryba, kurios sudėtis nurodyta 7 straipsnyje; ir
- b) Tarptautinis darbo biuras, kurį kontroliuoja Valdymo taryba.

3 straipsnis

Konferencija

POSĖDŽIAI IR DELEGATAI

1. Narių atstovų Generalinės konferencijos posėdžiai rengiami kartas nuo karto prireikus, bet ne rečiau kaip kartą per metus. Ją sudaro po keturis kiekvienos narės atstovus, iš kurių du yra vyriausybės delegatai, o kiti du – atitinkamai kiekvienos narės darbdaviams ir darbuotojams atstovaujantys delegatai.

PATARĖJAI

2. Kiekvieną delegatą gali lydėti patarėjai, kurių skaičius neviršija dviejų kiekvienam posėdžio darbotvarkės klausimui. Kai Konferencijoje turi būti svarstomi konkretų poveikį moterims turintys klausimai, bent viena iš patarėjų turėtų būti moteris.

PATARĖJAI IŠ NEMETROPOLINIŲ TERITORIJŲ

3. Kiekviena už nemetropolinių teritorijų tarptautinius santykius atsakinga narė kiekvienam savo delegatui gali priskirti kaip papildomus patarėjus:

a) asmenis, kuriuos ji paskyrė bet kurios tokios teritorijos atstovais tos teritorijos savivaldos galioms priskirtiems klausimams; ir

b) asmenis, kuriuos ji paskyrė konsultuoti jos delegatus su priklausomomis teritorijomis susijusiais klausimais.

4. Jei teritorija yra bendrai pavaldi dviem ar daugiau narių, gali būti paskirti asmenys, kurie konsultuotų tokių narių delegatus.

NEVYRIAUSYBINIŲ ATSTOVŲ PASKYRIMAS

5. Narės įsipareigoja paskirti nevyriausybinį delegatą ir patarėjus, pasirinktus susitarus su pramonės srities organizacijomis, geriausiai atstovaujančiomis atitinkamai darbdaviams ar darbuotojams atitinkamose jų šalyse, jei tokios organizacijos veikia.

PATARĖJŲ STATUSAS

6. Patarėjai neturi teisės kalbėti, išskyrus atvejus, kai to prašo jų lydimas delegatas ir kai gaunamas specialus Konferencijos pirmininko įgaliojimas, taip pat negali balsuoti.

7. Delegatas, pateikdamas rašytinį pranešimą pirmininkui, gali paskirti vieną iš savo patarėjų eiti jo pavaduotojo pareigas, o tokias pareigas einančiam patarėjui leidžiama kalbėti ir balsuoti.

8. Delegatų ir jų patarėjų pavardes Tarptautiniam darbo biurui perduoda kiekvienos narės vyriausybė.

ĮGALIOJIMAI

9. Konferencija atidžiai patikrina delegatų ir jų patarėjų įgaliojimus ir gali dviem trečdaliais dalyvaujančių delegatų balsų nuspręsti atsisakyti priimti kurį nors delegatą ar patarėją, kuris, jos manymu, paskirtas nesilaikant šio straipsnio nuostatų.

4 straipsnis

Balsavimo teisės

1. Kiekvienas delegatas turi teisę balsuoti asmeniškai visais Konferencijoje svarstomais klausimais.

2. Jei viena iš narių nepaskiria vieno iš nevyriausybinį delegatų, kuriuos ji turi teisę paskirti, kitam nevyriausybiniam delegatui Konferencijoje leidžiama posėdžiauti ir kalbėti, bet neleidžiama balsuoti.

3. Jei vadovaudamasi 3 straipsniu Konferencija atsisako priimti vienos iš narių delegatą, šio straipsnio nuostatos taikomos taip, lyg tas delegatas nebūtų buvęs paskirtas.

5 straipsnis

Konferencijos posėdžių vieta

1. Konferencijos posėdžiai, atsižvelgiant į bet kokius sprendimus, kuriuos pati Konferencija galėjo priimti ankstesniame savo posėdyje, rengiami Valdymo tarybos pasirinktoje vietoje.

6 straipsnis

Tarptautinio darbo biuro buveinė

1. Bet koks sprendimas dėl Tarptautinio darbo biuro buveinės pakeitimo priimamas Konferencijoje dviejų trečdalių dalyvaujančių delegatų balsų dauguma.

7 straipsnis

Valdymo taryba

SUDĖTIS

1. Valdymo tarybą sudaro penkiasdešimt šeši asmenys:
dvidešimt aštuoni vyriausybės atstovaujantys asmenys;
keturiolika darbdaviams atstovaujančių asmenų; ir
keturiolika darbuotojams atstovaujančių asmenų.

VYRIAUSYBIŲ ATSTOVAI

2. Dešimt iš dvidešimt aštuonių vyriausybės atstovaujančių asmenų skiria didžiausios pramoninės svarbos narės, o likusius aštuoniolika asmenų skiria narės, kurias tuo tikslu atrenka Konferencijos vyriausybės delegatai, išskyrus dešimties minėtų narių delegatus.

DIDŽIAUSIOS PRAMONINĖS SVARBOS VALSTYBĖS

3. Jei reikia, Valdymo taryba nustato, kurios Organizacijos narės yra didžiausios pramoninės svarbos, ir parengia taisykles norėdama užtikrinti, kad visi klausimai dėl didžiausios pramoninės svarbos narių atrankos būtų svarstomi nešališka nekomitete prieš priimant sprendimą Valdymo taryboje. Visi Organizacijos narės skundai dėl Valdymo tarybos paskelbtų didžiausios pramoninės svarbos narių sprendžiami Konferencijoje, tačiau skundo pateikimas Konferencijai netrukdo taikyti paskelbtą narių sąrašą tol, kol Konferencija skundą išsprendžia.

DARBDAVIŲ IR DARBUOTOJŲ ATSTOVAI

4. Darbdaviams atstovaujančius asmenis ir darbuotojams atstovaujančius asmenis atitinkamai išrenka į Konferenciją darbdavių ir darbuotojų deleguoti asmenys.

ĮGALIOJIMŲ TRUKMĖ

5. Valdymo tarybos kadencija trunka trejus metus. Jei pasibaigus kadencijai dėl kokių nors priežasčių rinkimai į Valdymo tarybą neįvyksta, Valdymo taryba dirba tol, kol surengiami rinkimai.

LAISVOS PAREIGYBĖS, PAVADUOJANTYS ASMENYS IR KT.

6. Valdymo taryba gali priimti sprendimus dėl darbuotojų įdarbinimo ir pavaduojančių asmenų skyrimo būdų ir kitų panašių klausimų pritarus Konferencijai.

PAREIGŪNAI

7. Valdymo taryba tam tikru metu iš savo narių išrenka pirmininką ir du pirmininko pavaduotojus; vienas iš šių asmenų atstovauja vyriausybei, vienas – darbdaviams ir vienas – darbuotojams.

DARBO TVARKA

8. Valdymo taryba nusistato savo darbo tvarką ir posėdžių laiką. Jei gaunamas bent šešiolikos Valdymo tarybos atstovų rašytinis prašymas sušaukti posėdį, rengiamas specialus posėdis.

8 straipsnis

Generalinis direktorius

1. Tarptautiniam darbo biurui vadovauja generalinis direktorius, kurį skiria Valdymo taryba ir kuris, vadovaujantis Valdymo tarybos nurodymais, yra atsakingas už veiksmingą Tarptautinio darbo biuro veiklą ir kitų pareigų, kurios gali būti jam pavestos, vykdymą.

2. Generalinis direktorius arba jo pavaduotojas dalyvauja visuose Valdymo tarybos posėdžiuose.

9 straipsnis

Personalas

PASKYRIMAI

1. Tarptautinio darbo biuro personalą skiria generalinis direktorius vadovaudamasis Valdymo tarybos patvirtintais nuostatais.

2. Kiek tai įmanoma atsižvelgiant į Biuro darbo efektyvumą, generalinis direktorius atrenka skirtingų tautybių asmenis.

3. Tam tikra dalis šių asmenų yra moterys.

TARPTAUTINIS ĮSIPAREIGOJIMŲ POBŪDIS

4. Generalinio direktoriaus ir personalo įsipareigojimai yra išimtinai tarptautinio pobūdžio. Generalinis direktorius ir personalas, eidami savo pareigas, nesiekia gauti ar nepriima nurodymų iš jokios vyriausybės ar jokio kito Organizacijai nepriklausančio subjekto. Jie susilaiko nuo bet kokių veiksmų, kurie gali mesti šešėlį ant jų, kaip išimtinai Organizacijai atskaitingų tarptautinių pareigūnų, statuso.

5. Kiekviena Organizacijos narė įsipareigoja gerbti išimtinai tarptautinį generalinio direktoriaus ir personalo įsipareigojimų pobūdį ir jiems tuos įsipareigojimus vykdant nesiekia daryti jiems jokios įtakos.

10 straipsnis

Biuro funkcijos

1. Tarptautinio darbo biuro funkcijos apima informacijos rinkimą ir platinimą visais klausimais, susijusiais su veiklos ir darbo sąlygų pramonės sektoriuje tarptautiniu suregulavimu, o konkrečiai – klausimų, kuriuos siūloma pateikti Konferencijai siekiant sudaryti tarptautines konvencijas, nagrinėjimą, taip pat specialių tyrimų, kuriuos gali užsakyti Konferencija arba Valdymo taryba, atlikimą.

2. Vadovaudamasis nurodymais, kuriuos gali duoti Valdymo taryba, Biuras:

a) rengia dokumentus įvairiais Konferencijos posėdžių darbotvarkės klausimais;

b) vyriausybės paprašius, pagal savo įgaliojimus teikia joms visą reikiamą pagalbą, susijusią su įstatymų ir kitų teisės aktų rengimu remiantis Konferencijos sprendimais ir administracinės praktikos bei kontrolės sistemų tobulinimu;

c) vykdo šios Konstitucijos nuostatomis jam nustatytas pareigas, susijusias su efektyviu konvencijų laikymusi;

d) redaguoja ir leidžia tarptautinės svarbos pramonės ir užimtumo problemas nagrinėjančius leidinius tokiomis kalbomis, kokios, Valdymo tarybos nuomone, yra pageidautinos.

3. Įprastai Biuras turi ir kitus įgaliojimus ir pareigas, kuriuos jam gali suteikti Konferencija arba Valdymo taryba.

11 straipsnis

Ryšiai su vyriausybėmis

1. Bet kurios narės vyriausybės ministerijos, atsakingos už pramonės ir užimtumo klausimus, gali tiesiogiai bendrauti su generaliniu direktoriumi per savo vyriausybės atstovą Tarptautinio darbo biuro Valdymo taryboje arba, jei tokio atstovo nėra, per kitą kompetentingą pareigūną, kurį vyriausybė šiam tikslui gali paskirti.

12 straipsnis

Ryšiai su tarptautinėmis organizacijomis

1. Tarptautinė darbo organizacija vadovaudamasi šios Konstitucijos nuostatomis bendradarbiauja su bet kuria bendro pobūdžio tarptautine organizacija, kuriai pavesta koordinuoti specialių įsipareigojimų turinčių viešųjų tarptautinių organizacijų veiklą, ir su specialių įsipareigojimų susijusiose srityse turinčiomis viešosiomis tarptautinėmis organizacijomis.

2. Tarptautinė darbo organizacija gali imtis atitinkamų priemonių, kad jos svarstymuose be balsavimo teisės dalyvautų viešųjų tarptautinių organizacijų atstovai.

3. Tarptautinė darbo organizacija gali imtis tinkamų priemonių, kad būtų rengiamos tokios konsultacijos su pripažintomis tarptautinėmis nevyriausybėmis organizacijomis, įskaitant tarptautines darbdavių, darbuotojų, žemdirbių ir bendradarbiaujančių subjektų organizacijas, kurios, jos nuomone, yra pageidautinos.

13 straipsnis

Finansiniai ir biudžetiniai susitarimai

1. Tarptautinė darbo organizacija gali sudaryti tokius finansinius ir biudžetinius susitarimus su Jungtinėmis Tautomis, kokie jai atrodytų tinkami.

2. Iki tokių susitarimų sudarymo arba bet kuriuo metu, kai tokių galiojančių susitarimų nėra:

a) kiekviena narė apmoka savo delegatų ir jų patarėjų bei atitinkamai Konferencijos arba Valdymo tarybos posėdžiuose dalyvaujančių savo atstovų kelionės ir pragyvenimo išlaidas;

b) visas kitas Tarptautinio darbo biuro ir Konferencijos ar Valdymo tarybos posėdžių išlaidas apmoka Tarptautinio darbo biuro generalinis direktorius iš Tarptautinės darbo organizacijos bendrųjų lėšų;

c) sprendimą dėl Tarptautinės darbo organizacijos biudžeto tvirtinimo, paskirstymo ir surinkimo tvarkos priima Konferencija dviejų trečdalių dalyvaujančių delegatų balsų dauguma ir užtikrina, kad biudžetą ir išlaidų paskirstymo Organizacijos narėms tvarką tvirtintų vyriausybės atstovų komitetas.

3. Tarptautinės darbo organizacijos išlaidas narės apmoka pagal galiojančius susitarimus, kaip nustatyta šio straipsnio 1 dalyje arba 2 dalies c punkte.

ĮNAŠŲ MOKĖJIMO ĮSISKOLINIMAI

4. Organizacijos narė, skolinga Organizacijai nesumokėtą savo finansinį įnašą, negali balsuoti Konferencijoje, Valdymo taryboje, nė viename komitete ar Valdymo tarybos narių rinkimuose, jei jos įsiskolinimų suma lygi įnašų sumai, kurią ji turėjo sumokėti per visus praėjusius dvejus metus, ar už ją didesnė. Tačiau Konferencija gali dviejų trečdalių dalyvaujančių delegatų balsų dauguma nuspręsti leisti tokiai narei balsuoti, jei įtikinama, kad įnašai nesumokėti dėl nepriklausančių nuo tos narės priežasčių.

GENERALINIO DIREKTORIAUS FINANSINĖ ATSAKOMYBĖ

5. Tarptautinio darbo biuro generalinis direktorius yra atsakingas Valdymo tarybai už tinkamą Tarptautinės darbo organizacijos lėšų panaudojimą.

II skyrius

Procedūra

14 straipsnis

KONFERENCIJOS DARBOTVARKĖ

1. Visų Konferencijos posėdžių darbotvarkę nustato Valdymo taryba, kuri apsversto visus pasiūlymus dėl darbotvarkės, kuriuos gali pateikti bet kurios narės vyriausybė arba bet kuri pagal 3 straipsnį pripažinta atstovaujanti organizacija, arba bet kuri viešoji tarptautinė organizacija.

PASIRENGIMAS KONFERENCIJAI

2. Prieš Konferencijai priimant konvenciją ar rekomendaciją, Valdymo taryba parengia taisykles, užtikrinančias išsamų techninį pasirengimą ir tinkamas konsultacijas su labiausiai suinteresuotomis narėmis, organizuodama parengiamąją konferenciją ar kitokiu būdu.

15 straipsnis

Darbotvarkės ir pranešimų perdavimas Konferencijai

1. Generalinis direktorius veikia kaip Konferencijos generalinis sekretorius ir perduoda darbotvarkę taip, kad likus keturiems mėnesiams iki Konferencijos posėdžio ją gautų narės, o per jas – nevyriausybiniai delegatai, kai jie yra paskirti.

VYRIAUSYBIŲ ATSTOVAI

2. Pranešimai kiekvienu darbotvarkės klausimu išsiurčiami taip, kad narės jie pasiektų laiku ir iki Konferencijos posėdžio būtų tinkamai apsvarstyti. Valdymo taryba nustato šios nuostatos taikymo taisykles.

16 straipsnis

Prieštaravimai dėl darbotvarkės

1. Kiekvienos narės vyriausybė gali oficialiai paprieštarauti bet kurio klausimo ar klausimų įtraukimui į darbotvarkę. Tokio prieštaravimo priežastys išdėstomos pareiškime, adresuotame generaliniam direktoriui, kuris supažindina su juo visas Organizacijos nares.

2. Tačiau darbotvarkės klausimai, dėl kurių buvo pareikštas toks prieštaravimas, iš darbotvarkės neišbraukiami, jei Konferencijoje dviejų trečdalių dalyvaujančių delegatų balsų dauguma nusprendžiama juos nagrinėti.

NAUJŲ KLAUSIMŲ ĮTRAUKIMAS Į DARBOTVARKĘ KONFERENCIJOS INICIATYVA

3. Jei Konferencija dviejų trečdalių dalyvaujančių delegatų balsų dauguma nusprendžia (kitaip nei pagal pirmesnės dalies nuostatas) klausimą nagrinėti, tas klausimas įtraukiamas į kito posėdžio darbotvarkę.

17 straipsnis

Konferencijos pareigūnai, darbo tvarka ir komitetai

1. Konferencija renka pirmininką ir tris pirmininko pavaduotojus. Vienas iš pirmininko pavaduotojų yra vyriausybės delegatas, vienas – darbdavių delegatas ir vienas – darbuotojų delegatas. Konferencija nustato savo darbo tvarką ir bet kokiam klausimui svarstyti ir už jį atsiskaityti gali paskirti komitetus.

BALSAVIMAS

2. Išskyrus atvejus, kurie aiškiai nustatyti šioje Konstitucijoje arba Konferencijai įgaliojimus suteikiančios bet kurios konvencijos ar kito dokumento arba remiantis 13 straipsniu

patvirtintų finansinių ir biudžetinių susitarimų nuostatose, visi klausimai sprendžiami paprasta dalyvaujančių delegatų balsų dauguma.

KVORUMAS

3. Balsavimas laikomas negaliojančiu, jei visas atiduotų balsų skaičius nelygus pusei Konferencijoje dalyvaujančių delegatų skaičiui.

18 straipsnis

Techniniai ekspertai

1. Konferencija kiekvieną jos skiriamą komitetą gali papildyti techniniais ekspertais be balsavimo teisės.

19 straipsnis

Konvencijos ir rekomendacijos

KONFERENCIJOS SPRENDIMAI

1. Konferencija, priėmusi sprendimą dėl pasiūlymų, susijusių su darbotvarkės klausimu, priėmimo, turės nuspręsti, ar šie pasiūlymai turėtų būti įtvirtinami kaip a) tarptautinė konvencija arba b) rekomendacija siekiant atsižvelgti į aplinkybes, kai nagrinėjamas klausimas ar jo aspektas konkrečiu metu nėra laikomas tinkamu ar priimtiniu įtvirtinti priimančią konvenciją.

BALSAVIMO REIKALAVIMAI

2. Abiem atvejais sprendimas dėl atitinkamai konvencijos arba rekomendacijos patvirtinimo priimamas, jei per Konferencijos galutinį balsavimą palaikomas dviejų trečdalių dalyvaujančių delegatų balsų dauguma.

PAKEITIMAI SIEKIANČI ATSIŽVELGTI Į YPATINGAS VIETOS SĄLYGAS

3. Rengdama bet kurią visuotinai taikomą konvenciją ar rekomendaciją, Konferencija deramai atsižvelgia į tas šalis, kuriose dėl klimato sąlygų, nepakankamos pramonės organizavimo plėtros ar kitų ypatingų aplinkybių sąlygos pramonės sektoriuje iš esmės skiriasi, ir pasiūlo pakeitimus, jei tokių būtų, kurių, jos manymu, gali prireikti, kad būtų atsižvelgta į tokių šalių situaciją.

AUTENTIŠKI TEKSTAI

4. Konferencijos pirmininko ir generalinio direktoriaus parašais patvirtinami du konvencijos ar rekomendacijos egzemplioriai. Vienas iš šių egzempliorių deponuojamas Tarptautinio darbo biuro archyvuose, o kitas – pas Jungtinių Tautų generalinį sekretorių. Generalinis direktorius kiekvienai narei perduoda konvencijos arba rekomendacijos patvirtintą kopiją.

NARIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI PRIĖMUS KONVENCIJAS

5. Priėmus konvenciją:

a) konvencija bus perduota visoms narėms ratifikuoti;

b) kiekviena narė įsipareigoja ne vėliau kaip per vienerius metus nuo Konferencijos sesijos pabaigos arba, jei dėl išskirtinių aplinkybių to padaryti neįmanoma per vienerius metus – kiek įmanoma anksčiau, bet ne vėliau kaip per 18 mėnesių nuo Konferencijos sesijos pabaigos – perduoti konvenciją institucijai ar institucijoms, kurių kompetencijai priklauso šis klausimas, kad jos priimtų teisės aktus ar imtųsi kitų veiksmų;

c) narės informuoja Tarptautinio darbo biuro generalinį direktorių apie priemones, kurių imtasi pagal šį straipsnį, kad konvencija būtų pateikta minėtai kompetentingai institucijai ar institucijoms, nurodydamos kompetentinga laikomos institucijos ar institucijų duomenis, ir apie veiksmus, kurių jos ėmėsi;

d) jei narė gauna institucijos ar institucijų, kurių kompetencijai priklauso šis klausimas, sutikimą, ji praneša generaliniam direktoriui apie oficialų konvencijos ratifikavimą ir imasi veiksmų, kurių gali prireikti, kad tokios konvencijos nuostatos įsigaliotų;

e) jei narė negauna institucijos ar institucijų, kurių kompetencijai priklauso šis klausimas, sutikimo, ji neprivalo vykdyti jokių kitų įsipareigojimų, išskyrus tai, kad ji atitinkamai laikotarpiu Valdymo tarybos prašymu praneša Tarptautinio darbo biuro generaliniam direktoriui apie susijusias su konvencijoje aptariamais klausimais jos teisės ir praktikos būklę, nurodydama, koku mastu teisės aktais, administraciniais veiksmais, kolektyvine sutartimi ar kitaip buvo įgyvendintos bet kurios konvencijos nuostatos arba siūloma jas įgyvendinti, ir įvardydama sunkumus, kurie trukdo ratifikuoti tokią konvenciją ar dėl kurių ratifikavimo procesas užtruko.

NARIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI PRIĖMUS REKOMENDACIJAS

6. Priėmus rekomendaciją:

a) rekomendacija bus perduota visoms narėms svarstyti, kad ji įsigaliotų pagal nacionalinės teisės aktus ar kitaip;

b) kiekviena narė įsipareigoja ne vėliau kaip per vienerius metus nuo Konferencijos sesijos pabaigos arba, jei dėl išskirtinių aplinkybių to padaryti neįmanoma per vienerius metus – kiek įmanoma anksčiau, bet ne vėliau kaip per 18 mėnesių nuo Konferencijos pabaigos – perduoti rekomendaciją institucijai ar institucijoms, kurių kompetencijai priklauso šis klausimas, kad jos priimtų teisės aktus ar imtųsi kitų veiksmų;

c) narės informuoja Tarptautinio darbo biuro generalinį direktorių apie priemones, kurių imtasi pagal šį straipsnį, kad rekomendacija būtų pateikta minėtai kompetentingai institucijai ar institucijoms, nurodydamos kompetentinga laikomos institucijos ar institucijų duomenis, ir apie veiksmus, kurių jos ėmėsi;

d) be rekomendacijos pateikimo minėtai kompetentingai institucijai ar institucijoms, narės neturi jokių kitų įsipareigojimų, išskyrus tai, kad jos atitinkamai laikotarpiu Valdymo tarybos prašymu praneša Tarptautinio darbo biuro generaliniam direktoriui apie susijusias su rekomendacijoje aptariamais klausimais savo šalies teisės ir praktikos būklę, nurodydamos, koku mastu buvo įgyvendintos rekomendacijos nuostatos arba siūloma jas įgyvendinti, ir tokius šių nuostatų pakeitimus, kurie buvo ar gali būti laikomi būtinais joms priimti ar taikyti.

FEDERACINIŲ VALSTYBIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

7. Federacinei valstybei taikomos šios nuostatos:

a) konvencijų ir rekomendacijų, dėl kurių federalinė vyriausybė mano, kad pagal jos konstitucinę sistemą federaliniai veiksmai yra tinkami, atveju federacinės valstybės įsipareigojimai yra tokie patys kaip ir federacinėmis valstybėmis nesančių narių;

b) konvencijų ir rekomendacijų, dėl kurių federalinė vyriausybė mano, kad pagal jos konstitucinę sistemą ją sudarančių valstijų, provincijų ar kantonų veiksmai visiškai ar iš dalies tinkamesni nei federaliniai veiksmai, atžvilgiu federalinė vyriausybė:

i) ne vėliau kaip per 18 mėnesių nuo Konferencijos sesijos pabaigos, vadovaudamasi savo Konstitucija ir atitinkamų valstijų, provincijų ar kantonų konstitucijomis, imasi veiksmingų priemonių, kad tokios konvencijos ir rekomendacijos būtų pateiktos atitinkamoms federalinėms, valstijų, provincijų ar kantonų valdžios institucijoms, kad jos priimtų teisės aktus ar imtųsi kitų veiksmų;

ii) su sąlyga, kad tam pritaria atitinkamos valstijos, provincijos ar kantono vyriausybės, organizuoja periodines konsultacijas tarp federalinės valdžios institucijos ir valstijos, provincijos ar kantono valdžios institucijų, siekdama skatinti koordinuotus federacinės valstybės veiksmus tokių konvencijų ir rekomendacijų nuostatomis įgyvendinti;

iii) informuoja Tarptautinio darbo biuro generalinį direktorių apie priemones, kurių imtasi pagal šį straipsnį, kad tokios konvencijos ir rekomendacijos būtų pateiktos tinkamoms federalinėms, valstijų, provincijų ar kantonų valdžios institucijoms, pateikdama informaciją apie valdžios institucijas, kurias ji laiko tinkamomis, ir veiksmus, kurių jos ėmėsi;

iv) kiekvienos tokios konvencijos, kurios ji neratifikavo, atveju atitinkamais laikotarpiais Valdymo tarybos prašymu informuoja Tarptautinio darbo biuro generalinį direktorių apie federacijos ir ją sudarančių valstijų, provincijų ar kantonų su konvencija susijusios teisės ir praktikos būklę, nurodydama, koku mastu teisės aktais, administraciniais veiksmais, kolektyvine sutartimi ar kitaip buvo įgyvendinta kuri nors konvencijos nuostata arba siūloma ją įgyvendinti;

v) kiekvienos tokios rekomendacijos atveju atitinkamais laikotarpiais Valdymo tarybos prašymu informuoja Tarptautinio darbo biuro generalinį direktorių apie federacijos ir ją sudarančių valstijų, provincijų ar kantonų su rekomendacija susijusios teisės ir praktikos būklę, nurodydama, koku mastu buvo įgyvendintos rekomendacijos nuostatos arba siūloma jas įgyvendinti, ir tokius šių nuostatų pakeitimus, kurie buvo ar gali būti laikomi būtinais joms priimti ar taikyti.

KONVENCIJŲ IR REKOMENDACIJŲ POVEIKIS PALANKESNĖMS GALIOJANČIOMS NUOSTATOMS

8. Jokiomis aplinkybėmis negali būti laikoma, kad Konferencijoje priimta bet kuri konvencija ar rekomendacija ar bet kurios narės ratifikuota bet kuri konvencija turi poveikį bet kuriam teisės aktui, teismo sprendimui, įprastai praktikai ar susitarimui, kuriais tam tikriems darbuotojams užtikrinamos palankesnės nei konvencijoje ar rekomendacijoje įtvirtintos sąlygos.

PASENUSIŲ KONVENCIJŲ PANAIKINIMAS

9. Vadovaudamasi Valdymo tarybos siūlymu, Konferencija dviejų trečdalių dalyvaujančių delegatų balsų dauguma gali panaikinti bet kurią pagal šio straipsnio nuostatas priimtą konvenciją, jeigu paaiškėja, kad konvencija prarado paskirtį arba nebepadeda siekti Organizacijos tikslų.

20 straipsnis

Įregistravimas Jungtinėse Tautose

1. Apie kiekvieną tokiu būdu ratifikuotą konvencija Tarptautinio darbo biuro generalinis direktorius praneša Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui, kad jis ją užregistruotų pagal Jungtinių Tautų Chartijos 102 straipsnio nuostatas, tačiau ji yra privaloma tik ją ratifikavusioms narėms.

21 straipsnis

Konferencijoje nepriimtos konvencijos

1. Jei Konferencijoje balsuojant dėl susijusio su bet kuria konvencija galutinio sprendimo nesurenkama dviejų trečdalių dalyvaujančių delegatų balsų dauguma, bet kurios Organizacijos narės turi teisę tarpusavyje susitarti dėl tos konvencijos.

2. Suinteresuotos vyriausybės praneša Tarptautinio darbo biuro generaliniam direktoriui ir Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui apie bet kurią konvenciją, dėl kurios susitarta tokiu būdu, kad ji būtų įregistruota pagal Jungtinių Tautų Chartijos 102 straipsnio nuostatas.

22 straipsnis

Metinės ataskaitos apie ratifikuotas konvencijas

1. Kiekviena narė įsipareigoja Tarptautiniam darbo biurui pateikti metinę ataskaitą apie priemones, kurių ėmėsi siekdama įgyvendinti konvencijų, kurių šalis ji yra, nuostatas. Šios ataskaitos parengiamos tokia forma ir jose pateikiami tokie duomenys, kurių gali pareikalauti Valdymo taryba.

23 straipsnis

Ataskaitų nagrinėjimas ir perdavimas

1. Generalinis direktorius prieš kitą Konferencijos posėdį parengia informacijos ir ataskaitų, kurias vadovaudamasi 19 ir 22 straipsniais jam pateikė narės, santrauką.

2. Kiekviena narė perduoda pagal 3 straipsnį pripažintoms atstovaujančioms organizacijoms informacijos ir ataskaitų, kurios buvo pateiktos generaliniam direktoriui pagal 19 ir 22 straipsnius, kopijas.

24 straipsnis

Pareiškimai dėl konvencijų nesilaikymo

1. Tuo atveju, kai pramonės srities darbdavių ar darbuotojų organizacija pateikia Tarptautiniam darbo biurui pareiškimą, kad kuri nors narė pagal savo jurisdikciją kaip nors neužtikrino veiksmingo kurios nors konvencijos, kurios šalis ji yra, laikymosi, Valdymo taryba gali perduoti šį pareiškimą vyriausybei, dėl kurios jis pateiktas, ir ją paraginti parengti tokį atsakomąjį pareiškimą dėl konkretaus klausimo, kokį ji mano esant tinkamą.

25 straipsnis

Pareiškimo paskelbimas

1. Jeigu per protingą laikotarpį iš atitinkamos vyriausybės negaunama jokie atsakomojo pareiškimo arba jeigu gautas atsakomasis pareiškimas Valdymo tarybai neatrodo priimtinas, ji turi teisę paskelbti pareiškimą ir atsakomąjį pareiškimą, jei toks gautas.

26 straipsnis

Skundai dėl nesilaikymo

1. Bet kuri narė turi teisę pateikti skundą Tarptautiniam darbo biurui, jeigu ji nėra patenkinta tuo, kaip bet kuri kita narė užtikrina veiksmingą bet kurios konvencijos, kurią abi valstybės yra ratifikavusios pagal ankstesnius straipsnius, laikymąsi.

2. Valdymo taryba, jei mano esant reikalinga, prieš perduodama tokį skundą Tyrimo komisijai, kaip nurodyta toliau, gali susisiekti su atitinkama vyriausybe 24 straipsnyje nurodytu būdu.

3. Jeigu Valdymo taryba nemano, kad skundą būtina perduoti atitinkamai vyriausybei, arba jeigu jį perdavusi per pagrįstą laikotarpį, kurį Valdymo taryba laiko tinkamu, negauna jokie atsakymo, Valdymo taryba gali paskirti Tyrimo komisiją, kuri išnagrinėtų skundą ir pateiktų ataskaitą.

4. Valdymo taryba gali patvirtinti tą pačią procedūrą savo iniciatyva arba gavusi į Konferenciją deleguoto atstovo skundą.

5. Valdymo taryboje svarstant bet kurį iš 25 ar 26 straipsnio kylantį klausimą atitinkama vyriausybė, jei ji dar neturi savo atstovo, turi teisę siųsti atstovą dalyvauti Valdymo tarybos posėdžiuose, kol yra svarstomas šis klausimas. Atitinkamai vyriausybei tinkamai pranešama apie datą, kada klausimas bus svarstomas.

27 straipsnis

Bendradarbiavimas su Tyrimo komisija

1. Narės susitaria, kad tuo atveju, kai skundas perduodamas Tyrimo komisijai pagal 26 straipsnį, kiekviena iš jų, tiesiogiai susijusi su skundu arba tiesiogiai nesusijusi su skundu, perduos Komisijai visą turimą su skundo dalyku susijusią informaciją.

28 straipsnis

Tyrimo komisijos ataskaita

1. Tyrimo komisija, visapusiškai išnagrinėjusi skundą parengia ataskaitą, kurioje išdėsto savo išvadas dėl visų šalių ginčui išspręsti svarbių faktinių klausimų ir pateikia tokias rekomendacijas, kurias ji gali laikyti tinkamomis, dėl veiksmų, kurių turėtų būti imtasi skundui patenkinti, ir laiko, per kurį jų turėtų būti imtasi.

29 straipsnis

Veiksmai gavus Tyrimo komisijos ataskaitą

1. Tarptautinio darbo biuro generalinis direktorius Tyrimo komisijos ataskaitą perduoda Valdymo tarybai ir kiekvienai skunde nurodytai suinteresuotai vyriausybei ir pasirūpina, kad ji būtų paskelbta.

2. Kiekviena iš šių vyriausybių per tris mėnesius informuoja Tarptautinio darbo biuro generalinį direktorių, ar ji sutinka su Komisijos ataskaitoje pateiktomis rekomendacijomis, o jei nesutinka, ar ji siūlo perduoti skundą Tarptautiniam Teisingumo Teismui.

30 straipsnis

Konvencijų ar rekomendacijų nepateikimas kompetentingoms institucijoms

1. Jei kuri nors narė nesiima veiksmų, kurių reikia imtis pagal 19 straipsnio 5 dalies b punktą, 6 dalies b punktą ar 7 dalies b punkto i papunktį dėl konvencijos ar rekomendacijos, bet kuri kita narė turi teisę perduoti klausimą svarstyti Valdymo tarybai. Jei Valdymo taryba nustato, kad toks pažeidimas padarytas, apie tai praneša Konferencijai.

31 straipsnis

Tarptautinio Teisingumo Teismo sprendimai

1. Tarptautinio Teisingumo Teismo sprendimas dėl skundo ar klausimo, kuris jam perduotas pagal 29 straipsnį, yra galutinis.

32 straipsnis

Tarptautinio Teisingumo Teismo sprendimai

1. Tarptautinis Teisingumo Teismas gali patvirtinti, iš dalies pakeisti ar panaikinti bet kurias Tyrimo komisijos išvadas ar rekomendacijas, jei tokių būtų.

33 straipsnis

TYRIMO KOMISIJOS ARBA TARPTAUTINIO TEISINGUMO TEISMO REKOMENDACIJŲ NEVYKDYMAS

1. Jei kuri nors narė per nurodytą laiką neįvykdo atitinkamai Tyrimo komisijos ataskaitoje arba Tarptautinio Teisingumo Teismo sprendime pateiktų rekomendacijų, jei tokių yra, Valdymo taryba gali rekomenduoti Konferencijai imtis tokių veiksmų, kurių, jos nuomone, protinga ir tikslinga imtis siekiant užtikrinti jų laikymąsi.

34 straipsnis

TYRIMO KOMISIJOS ARBA TARPTAUTINIO TEISINGUMO TEISMO REKOMENDACIJŲ LAIKYMASIS

1. Įsipareigojimų nevykdanti vyriausybė gali bet kuriuo metu informuoti Valdymo tarybą apie būtinas priemones, kurių ėmėsi, kad būtų laikomasi atitinkamai Tyrimo komisijos rekomendacijų arba Tarptautinio Teisingumo Teismo sprendime pateiktų rekomendacijų, ir gali

prašyti ją sudaryti Tyrimo komisiją, kuri patikrintų jos teiginį. Šiuo atveju taikomos 27, 28, 29, 31 ir 32 straipsnių nuostatos ir, jei Tyrimo komisijos ataskaita arba Tarptautinio Teisingumo Teismo sprendimas yra palankus įsipareigojimų nevykdančiai vyriausybei, Valdymo taryba nedelsdama rekomenduoja nutraukti bet kokius veiksmus, kurių imtasi vadovaujantis 33 straipsniu.

III skyrius

Bendrosios nuostatos

35 straipsnis

Konvencijų taikymas nemetropolinėms teritorijoms

1. Narės įsipareigoja, kad konvencijos, kurias jos ratifikavo pagal šios Konstitucijos nuostatas, bus taikomos nemetropolinėms teritorijoms, už kurių tarptautinius santykius jos yra atsakingos, įskaitant bet kurias globojamąsias teritorijas, kurias jos administruodamos valdo, išskyrus atvejus, kai konvencijos dalykas priklauso teritorijos savivaldos kompetencijai arba konvencija netaikytina dėl vietos sąlygų, arba būtini pakeitimai, kurių gali prireikti siekiant konvenciją pritaikyti prie vietos sąlygų.

2. Kiekviena narė, ratifikavusi konvenciją, kiek įmanoma greičiau po ratifikavimo pateikia Tarptautinio darbo biuro generaliniam direktoriui deklaraciją, kurioje dėl teritorijų, išskyrus toliau esančiose 4 ir 5 dalyse nurodytas teritorijas, nurodoma, koku mastu ji įsipareigoja taikyti konvencijos nuostatas, ir pateikiama tokia išsami informacija, kokia gali būti nurodyta pateikti konvencijoje.

3. Kiekviena narė, kuri pateikė deklaraciją pagal pirmesnę straipsnio dalį, pagal konvencijos nuostatas gali kartas nuo karto pateikti dar vieną deklaraciją, pakeičiančią bet kurios ankstesnės deklaracijos nuostatas ir nurodančią aktualią poziciją dėl tokių teritorijų.

4. Kai konvencijos dalykas priklauso bet kurios nemetropolinės teritorijos savivaldos kompetencijai, už tos teritorijos tarptautinius santykius atsakinga narė kiek įmanoma greičiau praneša apie konvenciją tos teritorijos vyriausybei, kad ši priimtų teisės aktus ar imtųsi kitų veiksmų. Vėliau narė, susitarusi su tos teritorijos vyriausybe, gali pateikti Tarptautinio darbo biuro generaliniam direktoriui deklaraciją, kuria prisiimami įsipareigojimai pagal konvenciją tokios teritorijos vardu.

5. Deklaraciją, kuria prisiimami įsipareigojimai pagal bet kurią konvenciją, Tarptautinio darbo biuro generaliniam direktoriui gali pateikti:

- a) dvi ar daugiau Organizacijos narių dėl bet kurios jų bendrai valdomos teritorijos; arba
- b) bet kuri tarptautinė institucija, atsakinga už bet kurios teritorijos administravimą pagal Jungtinių Tautų Chartiją ar kitaip, dėl bet kurios tokios teritorijos.

6. Įsipareigojimų pagal konvenciją prisiėmimas pagal šio straipsnio 4 ar 5 dalį reiškia, kad atitinkamos teritorijos vardu prisiimami įsipareigojimai, nustatyti konvencijos nuostatose, ir įsipareigojimai pagal Organizacijos Konstituciją, kurie taikomi ratifikuotoms konvencijoms. Įsipareigojimų prisiėmimo deklaracijoje gali būti nurodyti tokie konvencijos nuostatų pakeitimai, kurių gali prireikti siekiant konvenciją pritaikyti prie vietos sąlygų.

7. Kiekviena narė ar tarptautinė institucija, kuri pateikė deklaraciją pagal šio straipsnio 4 ar 5 dalį, pagal konvencijos nuostatas gali kartas nuo karto pateikti dar vieną deklaraciją, pakeičiančią bet kurios ankstesnės deklaracijos nuostatas arba nutraukiančią įsipareigojimų pagal konvenciją prisiėmimą atitinkamos teritorijos vardu.

8. Jeigu teritorijos, su kuria yra susijusi šio straipsnio 4 arba 5 dalis, vardu nėra priimti įsipareigojimai pagal konvenciją, susijusi narė arba narės, arba tarptautinė institucija praneša Tarptautinio darbo biuro generaliniam direktoriui apie tos teritorijos su konvencijoje aptariamais klausimais susijusios teisės ir praktikos būklę, pranešime nurodyma, kokių mastu teisės aktais, administraciniais veiksmais, kolektyvine sutartimi ar kitaip buvo įgyvendinta bet kuri konvencijos nuostata arba siūloma ją įgyvendinti, ir įvardydama sunkumus, kurie trukdo priimti tokią konvenciją ar dėl kurių priėmimo procesas užtruko.

36 straipsnis

Konstitucijos pakeitimai

1. Šios Konstitucijos pakeitimai, priimti Konferencijoje dviejų trečdalių dalyvaujančių delegatų balsų dauguma, įsigalioja tada, kai juos ratifikuoja ar priima du trečdaliai Organizacijos narių, įskaitant penkias iš dešimties narių, kurios Valdymo taryboje yra atstovaujamos kaip didžiausios pramoninės svarbos narės remiantis šios Konstitucijos 7 straipsnio 3 dalimi.

37 straipsnis

Konstitucijos ir konvencijų aiškinimas

1. Bet koks su šios Konstitucijos ar bet kurios paskesnės konvencijos, kurią narės sudarys pagal šios Konstitucijos nuostatas, aiškinimu susijęs klausimas ar ginčas perduodamas Tarptautiniam Teisingumo Teismui, kuris dėl jo priima sprendimą.

2. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies nuostatų, Valdymo taryba gali parengti ir pateikti Konferencijai tvirtinti taisykles, nustatančias tribunolo paskyrimą bet kokiam ginčui ar klausimui, susijusiam su konvencijos aiškinimu, kurį jam gali perduoti Valdymo taryba arba kuris gali būti perduotas pagal konvencijos nuostatas, greitai išspręsti. Bet koks taikytinas Tarptautinio Teisingumo Teismo sprendimas ar patariamoji nuomonė yra privalomi bet kuriam pagal šią dalį įsteigtam tribunolui. Bet koks tokio tribunolo priimtas sprendimas išplatinamas Organizacijos narėms, o bet kokios pastabos, kurias jos gali parengti dėl jo, pateikiamos Konferencijai.

38 straipsnis

Regioninės konferencijos

1. Tarptautinė darbo organizacija gali sušaukti tokias regionines konferencijas ir įsteigti tokias regionines agentūras, kokios gali būti pageidautinos Organizacijos siekiams ir tikslams skatinti.

2. Regioninių konferencijų įgaliojimus, funkcijas ir tvarką nustato Valdymo tarybos parengtos ir Generalinei konferencijai tvirtinti pateiktos taisyklės.

IV skyrius

Įvairios nuostatos

39 straipsnis

Organizacijos teisinis statusas

1. Tarptautinė darbo organizacija yra visateisis juridinis asmuo, visų pirma turintis teisę:
  - a) sudaryti sutartis;
  - b) įsigyti kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą ir juo disponuoti;
  - c) pradėti teismo procesą.

40 straipsnis

Privilegijos ir imunitetai

1. Tarptautinė darbo organizacija kiekvienos savo narės teritorijoje naudojasi tomis privilegijomis ir imunitetais, kurie yra būtini jos tikslams įgyvendinti.
2. Konferencijos delegatai, Valdymo tarybos nariai ir generalinis direktorius bei Biuro pareigūnai taip pat naudojasi tokiomis privilegijomis ir imunitetais, kurie būtini su Organizacija susijusioms jų funkcijoms nepriklausomai atlikti.
3. Tokios privilegijos ir imunitetai apibrėžiami atskirame susitarime, kurį turi parengti Organizacija, kad jį priimtų valstybės narės.

**Deklaracija dėl Tarptautinės darbo organizacijos siekių ir tikslų
(FILADELFIJOS DEKLARACIJA)**

Tarptautinės darbo organizacijos Generalinė konferencija, susirinkusi savo dvidešimt šeštojoje sesijoje Filadelfijoje, šią tūkstantis devyni šimtai keturiasdešimt ketvirtų metų gegužės dešimtą dieną priima šią Deklaraciją dėl Tarptautinės darbo organizacijos siekių ir tikslų bei principų, kurie turėtų pasitarnauti jos narių politikos formavimui.

I.

Konferencija dar kartą patvirtina pagrindinius principus, kuriais grindžiama Organizacija, ir ypač tai, kad:

- a) darbo jėga nėra prekė;
- b) saviraiškos ir asociacijų laisvė yra esminiai tvarios pažangos veiksniai;
- c) skurdas bet kur kelia pavojų gerovei visur;
- d) kova su nepritekliais turi būti tęsiama su neslopstančiu užmoju kiekvienoje tautoje ir nuolatinėmis bei suderintomis tarptautinėmis pastangomis, kuriose siekiant skatinti bendrą gerovę prie laisvų diskusijų ir demokratiškų sprendimų tokiu pat statusu kaip ir vyriausybių atstovai prisidėtų darbuotojų ir darbdavių atstovai.

II.

Įsitikinusi, kad patirtis neginčijamai įrodė Tarptautinės darbo organizacijos Konstitucijoje įtvirtintą tezę, kad ilgalaikė taika gali įsivyrauti tik jei ji grindžiama socialiniu teisingumu, Konferencija patvirtina, kad:

- a) visi žmonės, nepriklausomai nuo jų rasės, tikėjimo ar lyties, turi teisę siekti materialinės gerovės ir dvasinio tobulėjimo laisvės ir orumo, ekonominio saugumo ir lygių galimybių sąlygomis;
- b) pagrindinis nacionalinės ir tarptautinės politikos tikslas turi būti sąlygų, kuriomis tai įmanoma, įvykdymas;
- c) visos nacionalinės ir tarptautinės politikos kryptys ir priemonės, ypač ekonominio ir finansinio pobūdžio, turėtų būti vertinamos atsižvelgiant į tai ir priimamos tik tiek, kiek jos gali būti laikomos skatinančiomis ir netrukdančiomis siekti šio pamatinio tikslo;
- d) Tarptautinė darbo organizacija yra atsakinga už visos tarptautinės ekonomikos ir finansų politikos bei priemonių nagrinėjimą ir svarstymą atsižvelgiant į šį pamatinį tikslą;
- e) vykdydama jai patikėtas užduotis, Tarptautinė darbo organizacija, apsvarsčiusi visus svarbius ekonominius ir finansinius veiksmus, į savo sprendimus ir rekomendacijas gali įtraukti bet kokias nuostatas, kurias ji laiko tinkamomis.

III.

Konferencija pripažįsta, kad Tarptautinė darbo organizacija yra tvirtai įsipareigojusi padėti plėtoti pasaulio valstybėms programas, kuriomis bus pasiekta:

- a) visiškas užimtumas ir gyvenimo lygio kėlimas;
- b) darbuotojų įdarbinimas tose profesijose, kuriose jie gali visapusiškai panaudoti savo įgūdžius ir pasiekimus ir kuo labiau prisidėti prie bendros gerovės;

c) pagalbos mokymuisi ir darbo jėgos perkėlimui, įskaitant migraciją darbo tikslais ir įsikūrimą, suteikimas, kaip priemonė šiam tikslui pasiekti, visiems suinteresuotiems asmenims suteikiant tinkamas garantijas;

d) politika, susijusi su darbo užmokesčiu ir uždarbiu, darbo valandomis ir kitomis darbo sąlygomis apskaičiuotais taip, kad visiems būtų užtikrinta teisinga pažangos vaisių dalis, ir minimalus pragyvenimą užtikrinantis darbo užmokestis visiems dirbantiems asmenims, kuriems reikalinga tokia apsauga;

e) veiksmingas teisės į kolektyvines derybas pripažinimas, administracijos ir darbo jėgos bendradarbiavimas siekiant nuolat gerinti gamybos efektyvumą, taip pat darbuotojų ir darbdavių bendradarbiavimas rengiant ir taikant socialines ir ekonomines priemones;

f) socialinės apsaugos priemonių išplėtimas, kad būtų užtikrintos pagrindinės pajamos visiems, kuriems reikia tokios apsaugos ir visapusiškos medicininės priežiūros;

g) tinkama visų profesijų darbuotojų gyvybės ir sveikatos apsauga;

h) vaikų gerovės ir motinystės apsaugos užtikrinimas;

i) tinkamos mitybos užtikrinimas, aprūpinimas būstu ir poilsio bei kultūros erdvėmis;

j) švietimo ir profesinių galimybių lygybės užtikrinimas.

IV.

Įsitikinusi, kad visapusiškesnis ir platesnis šioje Deklaracijoje nustatytiems tikslams pasiekti būtinų pasaulio gamybos išteklių panaudojimas gali būti užtikrintas efektyviais tarptautiniais ir nacionaliniais veiksmais, įskaitant priemones, kuriomis plečiama gamyba ir vartojimas, priemonės, skirtas dideliems ekonomikos svyravimams išvengti, mažiau išsivysčiusių pasaulio regionų ekonominei ir socialinei pažangai skatinti, didesniai pasaulinių pirminių produktų kainų stabilumui užtikrinti ir didelei bei pastoviai tarptautinės prekybos apimčiai skatinti, Konferencija įsipareigoja užtikrinti Tarptautinės darbo organizacijos visapusišką bendradarbiavimą su tokiomis tarptautinėmis organizacijomis, kurioms gali būti patikėta dalis atsakomybės už šios svarbios užduoties įvykdymą ir visos žmonijos sveikatos, švietimo ir gerovės skatinimą.

V.

Konferencija patvirtina, kad šioje Deklaracijoje išdėstyti principai yra visapusiškai taikomi bet kur esančioms visoms tautoms ir kad nors ir jų taikymo būdas turi būti nustatytas deramai atsižvelgiant į kiekvienos tautos pasiektą socialinės ir ekonominės raidos etapą, jų progresyvus taikymas vis dar priklausomoms tautoms, kaip ir toms, kurios jau yra savavaldžios, yra viso civilizuoto pasaulio rūpestis.

Konstitucijos pakeitimai

1919 m. parengtas Konstitucijos pirminis tekstas buvo pakeistas 1922 m. pakeitimu, įsigaliojusių 1934 m. birželio 4 d.; 1945 m. pakeitimo dokumentu, įsigaliojusių 1946 m. rugsėjo 26 d.; 1946 m. pakeitimo dokumentu, įsigaliojusių 1948 m. balandžio 20 d.; 1953 m. pakeitimo dokumentu, įsigaliojusių 1954 m. gegužės 20 d.; 1962 m. pakeitimo dokumentu, įsigaliojusių 1963 m. gegužės 22 d.; 1972 m. pakeitimo dokumentu, įsigaliojusių 1974 m. lapkričio 1 d.; ir 1997 m. pakeitimo dokumentu, įsigaliojusių 2015 m. spalio 8 d.